

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 397/08-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť A. F., Z., zastúpenej advokátom JUDr. L. M., P., Česká republika, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sž 8/2005 a jeho rozsudkom z 30. augusta 2005 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 a jeho uznesením z 19. mája 2008 a takto

rozhodol:

Sťažnosť A. F. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2008 doručená sťažnosť A. F., Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SŽ 8/2005 a jeho rozsudkom z 30. augusta 2005 a v konaní najvyššieho súdu (v tomto prípade odvolacieho súdu) vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 a jeho uznesením z 19. mája 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 10. januára 2005 podal jej právny predchodca (zomrelý manžel J. F.) opravný prostriedok proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne – ústredie Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), č. j. 11-00358-2109/2004 z 8. decembra 2004. Rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 1 SŽ 8/05-15 z 30. augusta 2005 bolo napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne zrušené a vec jej bola vrátená na nové prerokovanie. Pretože sťažovateľke neboli priznané trovy konania, podala proti predmetnému rozhodnutiu najvyššieho súdu v tejto časti 24. januára 2007 odvolanie. Dňa 29. mája 2008 podala predsedovi najvyššieho súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Dňa 17. júla 2008 jej bolo doručené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 19/2008 z 19. mája 2008, ktorým najvyšší súd vyhovel jej odvolaniu a priznal jej trovy konania v sume 3 912 Sk, o trovách odvolacieho konania však nerozhodol. Listom z 21. júla 2008 označeným ako „*Žádost o doplnění usnesení*“ sťažovateľka požiadala najvyšší súd o priznanie trov odvolacieho konania.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 SŽ 8/2005 a sp. zn. 1 Sdo 19/2008 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka ďalej žiada, aby ústavný prikázal najvyššiemu súdu ukončiť konanie vedené pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 Sk a úhradu trov konania v sume 2 890 Sk, ktorú žiada poukázať na účet právneho zástupcu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SŽ 8/2005 a jeho rozsudkom z 30. augusta 2005 v rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne

z 8. decembra 2004 a v konaní najvyššieho súdu vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 a jeho uznesením z 19. mája 2008 v rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu najvyššieho súdu č. k. 1 SŽ 8/05-15 z 30. augusta 2005 došlo k namietanému jej porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SŽ 8/2005 a jeho rozsudkom z 30. augusta 2005 a postupom najvyššieho súdu (v tomto prípade odvolacieho súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 a jeho uznesením z 19. mája 2008.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 SŽ 8/05-15 bol vyhlásený 30. augusta 2005, teda konanie, ktorým malo dochádzať k zbytočným prietahom, bolo skončené najneskoršie 30. augusta 2005 a od toho dňa už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľky.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že konanie vedené pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 bolo na najvyššom súde skončené 19. mája 2008 vyhlásením uznesenia.

Sťažnosť sťažovateľky v oboch označených konaniach najvyššieho súdu bola doručená ústavnému súde 28. júla 2008.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 77/02, II. ÚS 55/02) ochrana základného práva vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Podľa tvrdenia sťažovateľky obsiahnutého v sťažnosti však o takýto prípad v danej veci nejde.

Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že v čase jej doručenia ústavnému súdu, ktorým za porušovateľa svojich opráv sťažovateľka označila najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SŽ 8/05 a najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 (v tomto prípade odvolací súd), už tvrdené porušovanie označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy netrvalo.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SŽ 8/2005 a jeho rozsudkom z 30. augusta 2005 a postupom najvyššieho súdu (v tomto prípade odvolacieho súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 19/2008 a jeho uznesením z 19. mája 2008, odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.1 Sťažovateľka namietala aj porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 1 SŽ 8/2005-15 z 30. augusta 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka podala proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 1 SŽ 8/2006-15 z 30. augusta 2005 odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd (v tomto prípade odvolací súd) tak, že napadnutý rozsudok zmenil vo výroku o náhrade trov konania tak, ako to vo svojom odvolaní sťažovateľka požadovala.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, o odvolaní rozhodoval

najvyšší súd ako súd odvolací uznesením sp. zn. 1 Sdo 19/2008 z 19. mája 2008. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 Sťažovateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 19/2008 z 19. mája 2008.

Pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 19/2008 z 19. mája 2008, ústavný súd zisťoval, či ochranu sťažovateľkou označeného práva neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľke dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jej práva.

Významnou ústavnou podmienkou limitujúcou rozhodovaciu právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyjadrenou v čl. 127 ods. 1 ústavy je, že o ochrane základných práv alebo slobôd sťažovateľky, porušenie ktorých pred ústavným súdom namieta, nerozhoduje iný súd. Inak povedané, ústavná kontrola možného porušenia základných práv a slobôd nastupuje až po primárnej kontrole zo strany všeobecného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 19/2008 z 19. mája 2008 bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, pretože najvyšší súd ako súd odvolací jej nepriznal trovy odvolacieho konania a nepripustil voči napadnutému uzneseniu opravný prostriedok.

Podľa názoru ústavného súdu napriek poučeniu najvyššieho súdu o neprípustnosti odvolania proti napadnutému uzneseniu mala sťažovateľka s ohľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na dosiahnutie nápravy práv, porušenie ktorých v konaní pred ústavným súdom namieta. Týmto účinným opravným prostriedkom nápravy mal byť v danom prípade návrh na doplnenie podľa § 166 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý sťažovateľka aj

využila podaním z 21. júla 2008. O tomto jej návrhu najvyšší súd do podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol.

Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k prípadnému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka mala účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý podľa obsahu tejto sťažnosti využila, preto bolo potrebné jej sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre neprípustnosť podľa 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a rozhodnutie o prikázaní najvyššiemu súdu konať a o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2008